

Till Riksdagen
Riksdagsförvaltningen, Juridiska enheten
Stockholm

Transparency International Sverige

Synpunkter på Dnr 133-2015/16: "Registrering av gåvor till riksdagsledamöter och registrering av vissa skulder m.m."

Transparency International (TI) Sverige har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade promemoria.

TI Sverige tillstyrker att regelverket för riksdagsmän utvidgas på sätt som nu föreslås.

Det är för TI Sverige grundläggande, att den föreslagna registreringen ger en fullgod insyn och offentlig överblick av de gåvor, förmåner mm som riksdagsledamöter får. Registreringen skapar möjligheter för uppföljning och ansvarsutkrävande.

Vidare vill TI Sverige framhålla, att det likaledes är förtjänstfullt att nya regler införs som vidgar registreringskyldigheten för vissa skulder, borgensåtaganden och andra åtaganden, som hänför sig till verksamhet eller ekonomiska intressen i företag eller föreningar mm. Detta minskar risken för att beroendeförhållanden skapas.

TI Sverige vill dock peka på vissa gränsdragningsproblem, som det vore värdefullt att söka lösa eller ytterligare klargöra under promemorians vidare behandling. Troligen är det lättast att i författningskommentarerna söka precisera var gränserna i olika avseenden ska anses gå.

På sid 76, stycke två, anges att gåvor som ledamot får huvudsakligen pga sin ställning i sitt parti (så tex uppdrag i verkställande utskott eller valberedning) inte ska bli föremål för registrering. Det kommer att bli svårt eller omöjligt att göra denna gränsdragnings. En riksdagsledamot har ofta en förtroendeställning i sitt parti samtidigt som han eller hon senare under sin politiska karriär kan ha utsetts till riksdagsledamot. Det torde vara enklare och skapar mindre problem om alla gåvor (utöver de om mindre belopp) omfattas av anmälningsskyldigheten och registreringskyldigheten. Endast gåvor lämnade till riksdagsledamot, som är sedvanliga i samband med jämna födelsedagar eller lämnade i samband med att han eller hon definitivt slutar torde kunna hållas utanför registreringskyldigheten. I promemorian (sid 36, stycke sju) anges en liknande reglering för statsråd. Reglerna för riksdagsledamöter och statsråd borde i princip kunna vara likvärdiga.

Slutligt vill TI Sverige hänvisa till skrivningen på sid 42 i promemorian: "Korruption är ett vitt begrepp utan enhetlig definition men som omfattar många olika handlingar." (Jfr också RIR 2013:2 sid 15 f). Enligt TI Sveriges mening är det nödvändigt att oupphörligt kämpa emot olika former av korruption och beivra dessa. Även om Sverige är relativt befriat från

korruption förekommer likväl detta. Det vore värdefullt om riksdagen initierar att en samlad nationell antikorrupsionspolicy tas fram.

Stockholm den 29 mars 2016

Johan Gernandt

Ordförande

Transparency International Sverige

Göran Steen

Vice ordförande

Transparency International Sverige